

Arbeidsdekkið skuldi ført til fyrsta floks góðsku

Tekst og myndir
Jóhann Mortensen

Tað vóru forvitin eygu, sum leitaðu oman á arbeidsdekkið á nýggja ísfiskatrolaranum, Niels Paula, tá hann kom á Havnina triðja jóladag og fór á ein stuttan framsýningartúr.

Eitt lykilaorð í øllum orðaskifti um fiskivinnu og -veiði seinastu tíðina er góðska. Og «fiskafólkið» — skiparar, dekkarar, virkisleidarar, fiskiðnaðarfólk, skipasmíðumenn o.o. — kannaðu gjølliga, hvussu arbeidsdekkið var skipað og lagt til rættis.

Rósandi orðini trutu okki. Onkur helt sjálvandi eitt, meðan onkur helt okkurt annað. Men saman um tíkið hildu tey flestu, at øll hagreiðingarlinjan skuldi gjørt, at góðskan á fiskinum á hesum stigum skuldi verið tann allar besta.

Gjort í samvinnu við manningina

Og hetta er havt í huga

undir allari tilrættaleggjanini av arbeidsdekkinum — ella feskfiskaverksmiðjunum, sum teir eisini kalla tað. Dekkið er gjørt í neyvum samarbeiði við skipara og manning, soleiðis at umstøðurnar skuldu verið tær allarbestu, bæði hjá manning og fiski.

Um dekkið kann í stuttum sigast: Úr posapauininum kemur fiskurin inn á flutningsbond, har hann eisini verður bløðgaður.

Siðan fer hann á flutningsbandi í ein bløðingaring, har hann verður snarkeldur í ísi og vatni. Teir tveir bløðingarpaunarnir taka 28 kbm.

Úr hesum bingunum fer fiskurin so aftur eftir flutningsbandi til kryvingarborðið, har pláss er fyri átta monnum. Hæðani fer fiskurin eftir flutningsbandi til ein vaskibing og siðan niður í lastina í kassar.

Framman fyri arbeidsdekkið er rúmlig og nosslig manningarrúm.

Pláss er her fyri 15-16 monnum í 2 og 4 manskømurum. Harafturat koma so kømurini hjá yvirmonnum.

Skuldi klára eitt eykahál

Tað er ikki bara «fabrikk-in», ið er rationell. Útgerðin á troldekkinum — og á brúnni — er eisini hin besta og nýggjasta. Spølini, ið eru elektrohydrauliskt drivin krafta 28 tons á tómarum trumlu. Upplýst verður, at orkan skuldi verið so góð, at hann skuldi fingið eitt eykahál í samdøgríð.

Pelatrekkið er 35 tons.

Trolspølini, eins og tey fyra óheftu breidlaspølini, úthálaraspølið og spælið at tóma posan við, eru øll fjarstýrd av brúnni.

Hetta verður gjørt á einum borði við útsýni til troldekkið, men fyri at menninir á brúnni skulu hava so gott yvirlikt yvir dekkið sum møguligt eru tveir monitorar — tv-

Troldekkið

skermar — sum visa alt dekkið.

Nýtt trolmátitól

Á brúnni er øll nýmótans elektronisk útgerð. Sum nakað nýtt hevur Niels Pauli eitt Scan-mar trolmátitól. Hetta matar ma. hitastig, nøgd í trolinum og hvussu nógv tað gapar. Eisini hevur hann eitt Atlas-Krupp djúpvatns-ekkolodd við stabiliseraðari strálu.

Motorurin er av slagnum Wärstila og hevur 2400 hk. Diameturin á skróuni er 2,9 m. Snúingarnar fyri hv. minutt eru 175-200 í dysu. Harafturat hevur trolarin tveir Mercedes Benz, ið geva 260 KVa hvør og ein aksulgenerator upp á 1000 KVa, ið tilsamans gevur eina elorku upp á 1520 kva.

Meginpartin av nautisku útgerðini er frá Tórshavnar Radioservícu, meðan SHJ hevur latið nakað. Motorin hevur Tummas Ørv latið, meðan Petur Nolsø hevur latið fiskakassar, klógv at heysa teir við og trollemarnar.

Gingið skjótt

Tað kann ikki sigast annað enn, at tað hevur gingið skjótt at fingið trolaran til landið. Landsstýrið gav innflutningsloyvi í februar. Í apríl varð byggisáttmálin gjørdur og nú um ársskiftið er trolarin klárur at fara til fiskiskap.

Tað er ráðgevandi verkfrødingafelagið Teknocon í Havn, ið hevur teknað og annars staðið fyri øllum projektinum saman við reiðaranum, Janusi Nordberg.

reiðarin, Janus Nordberg

85 ár

I gjár fylti Elin Margretha Matras í Klaksvík 85 ár.

Elin Margretha er fodd á Vidareidi 28. desember 1898. Forældur hennara vóru Johanna og Daniel Johannes Joensen við Garð.

Hon gekk í skúla á Vidareidi. Stóran part av skúlatíðini hjá Elin Margrethu var Anna Djurhuus lærarinna á Vidareidi. Anna var gift við Janus Djurhuus, sum eisini undirvísti við skúlan á Vidareidi av og á.

Eftir lokna skúlagongd á Vidareidi kom Elin Margretha til Klaksvíkar. Hon kom at tæna hjá Svend Lützen. Tá í tíðini var telefonstøðin hjá Svend Lützen. Í tænastuni hjá Svend rokti Elin Margretha eisini telefonina og er hon sostatt elsta núlvandi telefonistinna í Norðoyggjum. Tá hon var í starvi hjá Svend kom telefonfelagi nr. 14.

Seinni tánti Elin Margretha hjá Jens Mohr Mortensen á Tvøroyri, hjá Nyholm Debes í Havn og hjá Jógván Zachariassen, lækna í Klaksvík. Elin Margretha hevur eisini tánt í Danmark. Har var hon hjá Gustav Holm, kommandori. Tað var hann sum í síni tíð fann Angmasalik.

Í 1931 giftist Elin Margretha við Guttormi Matras vanliga nevndur Guttorm á Brekkumork á Vidareidi. Tey búsettust á Stongunum í Klaksvík og fingi trý børn. Onnu, Bjarna og Michael.

Men umframt hesi komu fleiri onnur børn her í húsið. Í 1934 doyði systur Elin Margrethu, hon æt Malena Elisabeth og var gift við Sorin Sørensen vanliga nevndur Sorin undir Hoyggardinum á Vidareidi. Malena Elisabeth og Sorin áttu fimm børn. Fleiri av teimum komu til Klaksvíkar. Eitt nú at ganga í framhaldsskúla ella at arbeiða. Tá stóðu dynnar hjá Elin Margrethu altíð opnar. Hon var sum ein mamma at hesum børnum.

Eitt av børnunum Elin Margrethu var mostur at ver Villi Sørensen, sáli. Hann biði hjá mostur og Guttormi fyrst tá hann gekk í framhaldsskúla í Klaksvík og seinni tá hann kom aftur til Klaksvíkar sum lærari til hann giftist við Livu í Glasstovuini.

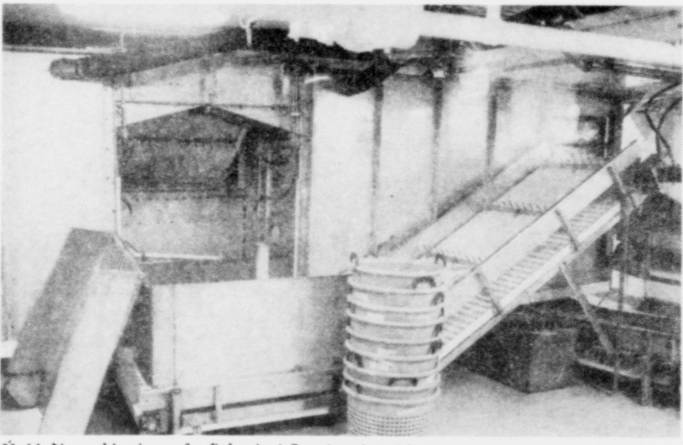
Elin Margretha og maður hennara Guttorm, ið er deyður fyri nógvum árum síðani, hava verið javnaðarflokkinum trúgvir og heilir stuðlar. Ofta komu floksmenn saman í heiminum hjá Elin Margrethu og Guttormi. Elin Margretha hevur altíð verið blid og frýntlig. Hon er framvegis rosk og andsfrísk. Hon býr fyri tað mesta einsamall. Hon ger alt tað húsliga arbeiði og tá hon er lúðug við tað tekur hon heklugreiðirnar fram. Hon fær ongantíð nóg mikið av krossordagátum at loysa.

Vit ynskja tær Elin Margrethu hjartaliga tilhúku við teimum 85 árunum. Vilja nýta høvi til at takka tær fyri alt tað tú hevur verið fyri hini. Harrin signi teg og gevi tær eitt blítt lívskvold.

vinir

Tá fiskurin er bløðgaður fer hann á flutningsbandi til bløðingarpaunarnar

Úr bløðingaringinum fer fiskurin á flutningsbandið til kryvingarborðið